

Danmarks Permanente Mission ved FN i New York

Den 21. januar 2005

Nyhedsbrev nr. 1 om arbejdet i FN's Sikkerhedsråd

Følg med på www.sikkerhedsraadet.um.dk

I januar 2005 har Argentina formandskabet i Sikkerhedsrådet. Arbejdsprogrammet for Rådet bliver fastlagt for en måned ad gangen og vedtages med konsensus på månedens første møde. Programmet for januar er vedlagt.

Sikkerhedsrådet har oprettet 11 underkomitéer og tre arbejdsgrupper. De fleste underkomitéer har til opgave at overvåge sanktionsregimer vedtaget af Rådet. Formandskaberne for disse organer tilfalder normalt de ikke-permanente medlemmer, og fordelingen sker hvert år i januar. Danmark har fået formandskaberne for Anti-Terrorisme Komitéen, CTC (fra den 1. april 2005) og for Sanktionskomitéen for Liberia.

Nedenfor følger en gennemgang af sagerne på dagsordenen i de første to uger af januar.

Den 6. januar drøftede Rådet Den Centralafrikanske Republik (CAR) og Den Demokratiske Republik Congo (DRC). Begge drøftelser blev indledt ved en orientering fra FN's Generalsekretærs særlige udsendinge.

Situationen i CAR er på det seneste blevet forværret af den politiske krise, der er opstået i kølvandet på forberedelserne af parlaments- og præsidentvalg den 13. februar i år. Krisen truer de gode resultater, der er indtil nu er opnået i overgangsprocessen. Sikkerhedsrådet opfordrede regeringen i CAR til sammen med de øvrige politiske kræfter i landet at finde en løsning på uoverensstemmelserne i valgforberedelsesprocessen. Rådet opfordrede også det internationale samfund til at bidrage til at lindre den svære humanitære situation i landet. FN's fredsskabende kontor i CAR (BONUCA) bistår med støtte til overgangsprocessen.

I DRC har FN sin største fredsbevarende operation, MONUC, med 11.903 soldater og 175 politifolk. Den politiske situation er ustabil og de igangværende forberedelser af valg og folkeafstemning om en ny forfatning trues løbende af tilbageslag. Udover at bistå regeringen i Kinshasa med valgforberedelserne er MONUC også involveret i afvæbnings- og reintegrationsprogrammer (DDR – demobilisation, disarmament, reintegration) for de væbnede grupper i landet, der i flere tilfælde er styret fra nabolandene. I lyset af de seneste uroligheder i det østlige DRC, tæt på Rwanda, er behovet for DDR-programmernes gennemførelse blevet endnu vigtigere.

Lederen af MONUC, William Swing, har sat et større undersøgelsesarbejde i gang vedr. anklagerne om seksuelle overgreb begået af personale og soldater tilknyttet MONUC. Rådet fik en grundig orientering om de forholdsregler, som er taget for at undgå gentagelser. Mandatet for MONUC skal fornyes ved udgangen af marts 2005.

Den 10. januar drøftede Rådet situationen i Afghanistan med Generalsekretærens særlige udsending, Jean Arnault. Han leder FN's Mission i landet, UNAMA. Generelt er udviklingen i Afghanistan positiv. Efter et velafviklet præsidentvalg i efteråret er regeringsdannelsen forløbet tilfredsstillende med en etnisk afbalanceret og kompetent sammensat regering.

Den første udfordring for den nye regering bliver afholdelsen af parlaments- og distriktsvalg i første halvdel af 2005. Afvæbningen og reintegrationen af lokale og regionale militser er også i Afghanistan en

vigtig del af stabiliseringsprocessen. Største problem udgør i øjeblikket de militser, hvis aktiviteter er knyttet til opiumsdyrkning. Bekæmpelsen af narkotikaproduktionen er højt prioriteret både fra den afghanske regering og det internationale samfunds side, men resultaterne har hidtil været begrænsede. Rådet udtrykte støtte til UNAMA's aktiviteter og opfordrede den afghanske regering til at intensivere forberedelserne af parlaments- og distriktsvalgene, så de kan afholdes som planlagt.

Den 11. januar drøftede Rådet situationen i Sudan med generalsekretærens særlige udsending, Jan Pronk. Baggrunden var dels underskrivelsen af nord-syd fredsftalen i Nairobi den 9. januar, dels den fortsatte krise i Darfur-provinsen. Den særlige undersøgelseskommission, som Generalsekretæren på Sikkerhedsrådets anmodning nedsatte i oktober sidste år vedrørende anklagerne om folkemord i Darfur, ventes at forelægge sin rapport inden udgangen af januar.

Sikkerhedsrådet vil indenfor den næste måned få forelagt et resolutionsudkast om udsendelse af en fredsbevarende militær operation, der skal sikre efterlevelsen af nord-syd fredsftalen. Samtidig har den Afrikanske Union's (AU) udsendt en overvågnings- og beskyttelsesmission til Darfur. De første AU-soldater er ankommet, og det er tanken, at FN-operationen skal koordineres tæt med AU's aktiviteter i Darfur.

Rådet udtrykte tilfredshed med undertegnelsen af fredsftalen og håb om, at dens gennemførelse vil have en positiv virkning for hele landet. Rådet vil fortsat nøje følge udviklingen i Darfur, herunder følge op på rapporten fra undersøgelseskommissionen, og lovede støtte til AU's bestræbelser i regionen.

Den 13. januar afholdt Rådet et åbent møde om Haiti. Mødet blev ledet af den argentinske udenrigsminister. FN's stabiliseringsmission i Haiti, MINUSTAH, er nu indsat i hele landet, og styrken er på 6.008 soldater og 1.398 politifolk. Situationen på Haiti er generelt ustabil og præget af tiltagende vold, senest med væbnede kampe mellem oprørsgrupper og FN-tropper.

Rådet gav MINUSTAH sin fulde opbakning i dens indsats for at forbedre sikkerhedssituationen. Overgangsregeringen i Haiti blev opfordret til at fortsætte den nationale forsoningsproces med støtte fra MINUSTAH samt til at igangsætte afvæbnings- og reintegrationsprogrammer for de illegale, væbnede grupper. Endeligt appellerede Rådet til, at den lovede økonomiske støtte til Haiti fra bilaterale og multilaterale donorer kom til udbetaling.

Den 13. januar fandt den månedlige drøftelse af situationen i Mellemøsten sted. Det veloverståede præsidentvalg i de palæstinensiske selvstyreområder gav anledning til en meget positiv udtalelse fra Rådet med lykønskning til det palæstinensiske folk. Valget af Abu Mazen blev hilst velkommen, og Rådet udtrykte støtte til demokratiseringen, bl.a. med opfordring til donorer om øget finansiel støtte til det palæstinensiske folk og til den palæstinensiske administration. Gennemførelsen af Kvartettens 'road map' med etablering af en selvstændig palæstinensisk stat som mål blev gentaget, ligesom parterne blev opfordret til at genstarte den politiske fredsproces.

Den 14. januar drøftede Rådet den seneste rapport fra 'International Advisory and Monitoring Board' (IAMB). Organet er et revisionsråd, som har til opgave at overvåge ind- og udbetaling af penge fra Den Irakiske Udviklingsfond etableret af Sikkerhedsrådet i 2003. Fondens indtægter kommer bl.a. fra salg af irakisk olie, indfrosne irakiske midler i banker samt resterne af olie-for-mad-programmet. I den seneste rapport fra IAMB er der udtrykt generel tilfredshed med fondens transaktioner, men der rejses kritik af manglende installation af oliemålere, manglende konkurrence om kontrakter samt utilstrækkelige bogførings- og regnskabssystemer. Sikkerhedsrådet vil drøfte sagen igen senere på året.